

OBSAH

Úvod	9
1. Vymezení měnových krizí	11
1.1. Definice pojmů	11
1.2. Anatomie krize	13
1.3. Identifikace měnových krizí	15
1.4. „Útok“ na měnu	19
1.5. Frekvence, délka a hloubka měnových krizí	22
Literatura	24
2. Historický vývoj měnových krizí	25
2.1. Zlatý standard	25
2.2. Brettonwoodský systém	30
2.3. Post – brettonwoodské období	35
2.4. Zobecnění historického vývoje	37
Literatura	41
3. Hlavní krize od 90. let dvacátého století	43
3.1. Krize Evropského měnového systému 1992 - 93	43
3.2. Mexická měnová krize 1994 - 95	47
3.3. Krize v jihovýchodní Asii 1997 - 98	51
3.4. Měnová krize v Rusku 1998 - 99	57
3.5. Měnová krize v Brazílii 1999	60
3.6. Argentinská krize 2002	63
Literatura	67
4. Příčiny měnových krizí	69
4.1. Kdo je viníkem	69
4.2. Devalvační očekávání	71
4.3. Obecné rizikové prostředí vzniku krizí	74
4.4. Fundamentální příčiny měnových krizí	82
4.5. Nakupení měnových krizí	86
4.6. Mechanismus „útoku“ na měnu	88
Literatura	90
5. Teoretické modely měnových krizí	91
5.1. Modely s fundamentálními příčinami a nekonzistentními politikami	91
5.2. Modely s únikovou doložkou	95
5.3. Modely s podnikovými rozvahami	99
Literatura	102
6. Důsledky měnových krizí a nápravná opatření	103
6.1. Dopady do bankovní a podnikové sféry	103
6.2. Makroekonomické a přerozdělovací dopady	105
6.3. Důsledky pro centrální autority	110
6.4. Rozpad „globálního systému“?	112
6.5. Tradiční nápravná opatření a úloha MMF	113

6.6. Alternativní nápravná opatření	117
Literatura	122
7. Předvídání a prevence měnových krizí	123
7.1. Předvídání krizí	123
7.2. Prevence měnových krizí	129
7.3. Nová mezinárodní finanční architektura	133
Literatura	136
8. Měnová minikrise v ČR 1997	137
8.1. Výchozí stav české ekonomiky	137
8.2. Příčiny měnové krize	140
8.3. Průběh krize a její důsledky	143
Literatura	146
Závěr	147
Přílohy	
1. K odlišnému vymezení pojmů měnová a finanční krize	149
2. Vybrané empirické výzkumy měnových krizí v post – brettonwoodském období	151
3. Malajsijská kontrola odlivu kapitálu	153
4. Mohamad Mahathir vs. George Soros	154
5. Vybrané výzkumy příčin měnových krizí	156
6. Učebnicový model měnové krize P. Krugmana (1. generace)	160
7. Model druhé generace se zónami důvěry	162
8. Finanční programování MMF	164
9. „Plán B“ Paula Krugmana	166
Použité zkratky a kódy měn	168
Literatura	169
Rejstřík	177
Seznam tabulek v textu	
1.1. Znehodnocení nominálního měnového kurzu – krize EMS	15
1.2. Znehodnocení nominálního měnového kurzu – krize nových trhů	16
1.3. Délka a hloubka vybraných měnových krizí	23
2.1. Zánik zlatého standardu a související devalvace	28
2.2. Kurzové systémy ve světě (k 31. 12. 2003)	35
2.3. Frekvence měnových krizí	38
4.1. Reinvestovaný zisk v běžném účtu platební bilance ČR	77
4.2. Běžný účet platební bilance vybraných zemí	78
4.3. Změna závazků vůči zahraničí ve vybraných zemích	79
4.4. Hrubý zahraniční dluh k HNP vybraných zemí	80
4.5. Dluhová služba k exportu vybraných zemí	81
4.6. Reálný měnový kurz vybraných zemí	83

4.7. Tempo růstu domácího úvěru soukromému sektoru – vybrané země	83
4.8. Vývoj exportu vybraných zemí	84
4.9. Vývoj akciového indexu – vybrané země	85
4.10. Relativní výše oficiálních devizových rezerv vybraných zemí	85
6.1. Reálný HDP ve vybraných zemích	106
6.2. Míra nezaměstnanosti ve vybraných zemích	106
6.3. Míra inflace ve vybraných zemích	107
6.4. Přímé zahraniční investice ve vybraných zemích	108
6.5. Měnové rezervy vybraných zemí	111
6.6. Oficiální úvěry vybraným zemím	115
7.1. Regresní analýza – predikce krizí	124
7.2. Pravděpodobnost „klidného návratu“	124
7.3. Signály včasného varování	126
7.4. Pravděpodobnost měnových krizí	127
8.1. Kurzový vývoj české koruny	137
8.2. Platební bilance ČR	138
8.3. Vybrané ukazatele ekonomiky ČR	142
8.4. Projekce vývoje ČR podle OECD	145

Seznam obrázků v textu

2.1. Vývoj kurzu německé marky (USD/DEM) v letech 1971 – 97	37
5.1. Měnová krize v monetárním modelu	95
5.2. Měnová krize – model druhé generace	99
5.3. Měnová krize v modelu s podnikovými rozvahami	101
P-1 Načasování měnové krize	160